

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

II:4

2011-02-17

S2011/1810/FST
(delvis)

Hjälpmedelsinstitutet
Box 510
162 15 Vällingby

Uppdrag om försöksverksamhet att erbjuda ett komplement till landstingens utbud av utrustning för elektronisk kommunikation

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Hjälpmedelsinstitutet och Post- och telestyrelsen att i samarbete med de landsting som anmäler intresse genomföra en försöksverksamhet med syfte att stimulera användningen av konsumentprodukter för elektronisk kommunikation.

Försöksverksamheten ska genomföras under två år och omfatta de landsting som meddelar intresse. Uppdraget ska ske i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting, Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam) och relevanta handikapporganisationer.

Senast den 15 februari 2013 ska en slutrapport lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet och Näringsdepartementet) inklusive en ekonomisk redovisning för hur medlen använts och vilka resultat som uppnåtts. Hjälpmedelsinstitutet och Post- och telestyrelsen ska senast den 15 februari 2012 i en delrapport, redovisa vilka resultat som uppnåtts.

Uppdraget ska finansieras med ett belopp om högst 8 000 000 kronor från det under utgiftsområde 22 uppförda anslaget 2:2 Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade, anslagspost 1, vilket disponeras av Post- och telestyrelsen.

Uppdraget ska delredovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet och Näringsdepartementet) senast den 15 september 2011, den 15 mars 2012 och den 15 september 2012. Slutredovisning ska ske senast den 15 februari 2013.

Den första delredovisningen ska innehålla en återrapportering i samtliga delar som här efterfrågas, i syfte att skapa ett fördjupat underlag i den fortsatta beredningen av de förslag som lämnas i rapporterna.

Ärendet

Framväxten av den digitala infrastrukturen och konvergensen mellan telefoni, dator och tv har haft en stor inverkan på samhällsutvecklingen. Med den nya tekniken har gränslinjen mellan vad som är ett hjälpmedel och vad som är en konsumentprodukt kommit att suddas ut.

Socialstyrelsen har på regeringens uppdrag sett över och föreslagit förändringar i statens stöd till elektronisk kommunikation i samråd med andra aktörer. Bakgrunden till uppdraget var att produkter och tjänster inom området elektronisk kommunikation har genomgått en snabb förändring. Socialstyrelsens förslag var att Hjälpmedelsinstitutet i samråd med Post- och telestyrelsen skulle få i uppdrag att genomföra en informationsinsats riktad till brukare och förskrivare av hjälpmedel i landstingen. Syftet var att produkter och tjänster skulle svara bättre mot brukarnas behov.

I redovisningen av uppdraget framgick att delar av produktutbudet på konsumentmarknaden skulle kunna utgöra ett komplement till landstingens hjälpmedel, vilket skulle leda till en ökad valfrihet ur ett brukarperspektiv.

Under perioden våren 2008 till slutet av 2009 genomfördes en försöksverksamhet med fritt val av hjälpmedel i tre landsting, Kronobergs, Stockholms och Södermanlands läns landsting. Regeringen ville genom försöksverksamheten pröva ett system som ger den enskilde större valfrihet och inflytande över sina egna hjälpmedel. Hjälpmedelsinstitutet har haft i uppdrag att samordna försöksverksamheten.

Socialstyrelsen fick för 2010 i uppdrag att lämna stimulansmedel till landstingen för att utveckla skrivtolkning på distans inom vardagstolkningen. Medlen ska användas för att följa upp, dokumentera och sprida erfarenheter av verksamheten utifrån ett teknik- och brukarperspektiv. En första redovisning av uppdraget ska lämnas senast den 31 december 2010. En slutredovisning ska lämnas senast den 1 augusti 2011.

Regeringen gör mot bakgrund av rapporterna bedömningen att utvecklingsarbetet bör fortgå med inriktningen att stimulera landstingens hjälpmedelsverksamhet så att den snabba generella teknikutvecklingen av konsumentprodukter i större utsträckning kommer brukarna till del och utgör en del av utbudet av tekniska hjälpmedel. Målsättningen ska vara ett ökat mått av valfrihet hos brukarna. Rådande ansvarsfördelning och anslagsvolym för elektronisk kommunikation och att statens medel används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt ska vara en styrande utgångspunkt.

Närmare om uppdraget

Hjälpmedelsinstitutet som är ett nationellt kunskapscentrum för hjälpmedel ska använda medlen för att ge expertstöd till landstingen i syfte att i en försöksverksamhet erbjuda ett komplement till landstingens utbud av förskrivna hjälpmedel för döva, gravt hörselskadade, dövblinda, talskadade eller språkstörda (målgruppen).

Post- och telestyrelsens verksamhet ska bidra till målet för politiken för informationssamhället samt målet för IT-politiken, målet för sektorn för elektronisk kommunikation, det postpolitiska målet samt målet för grundläggande betaltjänster.

I uppdraget ingår att i relevanta delar väga in resultat och erfarenheter från försöksverksamheten med fritt val av hjälpmedel och landstingens försök med skrivtolkning på distans.

Landstingen har i dag ett ansvar för teknisk support, service och utbildning på förskrivna hjälpmedel. Brukarnas fortsatta behov av utbildning och teknisk support bör särskilt beaktas i uppdraget.

De bild- och texttelefonitjänster som idag erbjuds av Post- och telestyrelsen ska i ökad utsträckning göras tillgängliga via både förskrivna terminaler och konsumentprodukter.

Redovisningen ska omfatta:

- En brukarundersökning avseende bland annat brukarnas behov och nyttjandegrad av förskrivna terminaler och konsumentprodukter i syfte att utgöra en referenspunkt i framtida resultatmätningar. Vidare ska en jämförbar brukarundersökning utföras vid uppdraget slutfas för att möjliggöra resultatredovisning av insatserna.
- Redovisning av statistisk underlag från försöksverksamheten avseende antal brukare som deltagit i försöket, vilka konsumentprodukter som erbjudits, kostnadsberäkningar för olika lösningar, en analys av olika modellers konsekvenser för användningen av de statliga medlen.
- Resultatet av praktiska fälttester av olika tekniska lösningar samt erfarenheter från fall där landsting förskrivit en konsumentprodukt.
- Förutsättningarna för hjälpmedelsproduktföretagens fortsatta engagemang när det gäller utveckling av terminaler bl.a. mot bakgrund av ökad förskrivning och användning av konsumentprodukter och konkurrenssituationen för berörda företag.
- En modell för upphandling av konsumentprodukter för elektronisk kommunikation.

- Förutsättningar för brukarnas fortsatta tillgång till service, support och utbildning på konsumentprodukter i landstingets försorg.
- En sammanställning av hur de medel som ställts till förfogande för uppdraget har använts.
- En redovisning av insatser i syfte att säkerställa att erfarenheterna från försöksverksamheten kommuniceras till hela landstingssektorn.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Henrik Gouali

Likalydande till
Post- och Telestyrelsen

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/ITP
Sveriges Kommuner och Landsting
Handisam